

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4125/2024
19.11.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Катанић, адвокат у ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Кристиан Венцел, адвокат у ..., ради утврђивања брачне сутековине и исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1403/23 од 09.11.2023. године, у седници већа одржаној 19.11.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиље, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1403/23 од 09.11.2023. године и предмет се враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Новом Саду је донео пресуду П 7380/2019 дана 01.02.2023. године којом је констатовао да усваја тужбени захтев, утврдио да тужиља по основу једнаког стицања у брачној сутековини има право на $\frac{1}{2}$ новчаних средстава исплаћених туженом на име изгубљене зараде и припадајуће камате, за период од 19.05.2004. године до 11.10.2011. године од послодавца; обавезао туженог да тужиљи по основу брачне сутековине на новчаним средствима исплаћеним туженом на име изгубљене зараде и камате за период од 19.05.2004. године до 11.10.2011. године, исплати износ од 1.975.914,14 динара са припадајућом законском затезном каматом од 16.05.2016. године, као дана падања у доцњу па до коначне исплате и обавезао туженог да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 299.579,57 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне одлуке.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж 1403/23 од 09.11.2023. године усвојио жалбу туженог, пресуду Основног суда у Новом Саду П 7380/2019 од 01.02.2023. године преиначио тако што је одбио тужбени захтев да се утврди да тужиља по основу једнаког стицања у брачној сутековини има право на $\frac{1}{2}$ новчаних средстава исплаћених туженом на име изгубљене зараде и припадајуће камате за период од 19.05.2004. године до 11.10.2011. године од послодавца и да се обавезе тужени да тужиљи по основу брачне сутековине на новчаним средствима, исплаћеним

туженом на име изгубљене зараде и камате за период од 19.05.2004. године до 11.10.2011. године, исплати износ од 1.975.914,14 динара са законском затезном каматом од 16.05.2016. године, као дана падања у доцњу па до коначне исплате, и обавезао тужиљу да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 152.250,00 динара, те обавезао тужиљу да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 91.679,57 динара, а одбио захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде дозвољену и благовремену ревизију је изјавила тужилца, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Тужени је изјавио одговор на ревизију тужилце.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011... 10/2023 – др. закон), и одлучио да је ревизија тужилце основана, јер је побијана пресуда делом донета на основу погрешне примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца и тужени су закључили брак 07.01.1989. године, у току чијег трајања је тужени 22.05.2004. године добио отказ од послодавца. Тужени је поднео тужбу против послодавца 30.06.2004. године, ради поништаја решења о отказу и накнаде штете. Даље је тужени обављао повремене послове на ..., возио је .., радио је у фирми „...“, а тужилца је била у радном односу и радила и приватно друге послове. Заједница живота у браку је прекинута у мају 2010. године. Брак је разведен пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1027/2011 дана 11.10.2011. године, која пресуда је постала правноснажна 26.12.2012. године. Даном 19.10.2012. године су парничне странке закључиле судско поравнање пред Основним судом у Новом Саду под П2 541/12, којим су утврдили да је тужилца носилац права својине по основу брачне сутековине у $\frac{1}{2}$ идеалних делова на стану у Новом Саду. У поступку по тужби овде туженог од 30.06.2004. године против послодавца, донета је правноснажна пресуда Основног суда у Новом Саду П1 7633/2010 дана 08.09.2015. године, којом су поништена решења послодавца којим је овде туженом отказао уговор о раду, обавезан је послодавац да туженог врати на рад и да му исплати на име накнаде штете због изгубљене зараде у периоду од 22.05.2004. године до 31.10.2013. године износ од 4.479.155,00 динара са законском затезном каматом од 01.03.2015. године до исплате и на име законске затезне камате обрачунате на главницу дуга на име зараде за период од 22.05.2004. године до 01.03.2015. године износ од 2.679.790,00 динара, и да му за период од 22.05.2004. године до 31.10.2013. године на наведене износе уплати доприносе за обавезно социјално осигурање. Пресуда је правноснажна са даном 11.02.2016. године и извршна 17.03.2016. године. За период од 22.05.2004. године до 11.10.2011. године, на основу пресуде Основног суда у Новом Саду П1 17633/10 обрачуната и исплаћена изгубљена зарада и затезна камата износе 3.951.828,29 динара, од чега 50% износи 1.975.914,14 динара, на дан 16.05.2016. године када је исплата извршена.

Првостепени суд је закључио да су у току трајања брака парничне странке подједнако доприносиле у брачној заједници, да удео тужилце у брачној тековини стеченој у брачној заједници у периоду од 2004. године до 11.10.2011. године износи

½, да се таква распоредела односи и на износ исплаћен туженом на име накнаде штете због отказа и изгубљене зараде, по ком основу тужили припада износ од 1.975.914,14 динара, што чини изгубљену зараду туженог са затезном каматом обрачунатом на дан 16.05.2016. године када је наведени износ исплаћен туженом.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду на основу закључка да се не ради о приходу оствареном по основу ефективног рада, већ о накнади штете коју је тужени претрпео због неоснованог отказа и изгубљене зараде. Када је штета коју је тужени по том основу претрпео утврђена и накнада исплаћена након развода брака, то се исплаћено по наведеном односу не може сматрати заједничком имовином супружника. Зарађена, а ненаплаћена зарада која није унета у заједницу није заједничка имовина супружника, а и не ради се о заради у смислу одредаба Закона о раду. Стога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Ревидент сматра да је погрешна примена материјалног права од стране другостепеног суда, јер је имовина на коју је усмерен тужбени захтев стечена током трајања брачне заједнице и да су самим даном подношења тужбе овде туженог против послодавца све зараде које је суд признао туженом унете у брачну заједницу, те да је околност када су зараде исплаћене небитна, с обзиром да су новчани износи туженом исплаћени за период трајања брачне заједнице. Створена је правна фикција да је тужени као оштећени радник све време радио и остваривао зараду. По схватању ревидента битно је да предметни новчани износ није посебна имовина супружника по одредби члана 168. Породичног закона.

Према одредбама Закона о браку и породичним односима („Службени гласник СРС“, бр. 22/80... „Службени гласник РС“, бр. 29/2001) који је био на снази у време трајања брачне заједнице парничних странака до 01.07.2005. године, у члану 32. став 1. било је прописано да је имовина коју су брачни другови стекли радом у току брачне заједнице њихова заједничка имовина. Такође, према одредби члана 321. став 1. истог закона, имовина коју су брачни другови стекли радом у току брачне заједнице јесте њихова заједничка имовина, а по ставу 2. истог члана заједничку имовину чине сва стварна и тражбена права, укључујући приходе са посебне имовине који су остварени радом брачних другова.

Према одредби члана 171. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005) који је надаље био на снази у време трајања заједнице живота странака у браку, имовина коју супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно (члан 174. став 1.) Према одредби члана 175. тог закона, ако је после престанка заједничког живота у браку дошло до увећања вредности заједничке имовине, сваки супружник има право на потраживање у новцу, односно право на удео у увећаној вредности сразмерно свом доприносу.

Одредбама Закона о раду, чијом применом је тужени исходовао правноснажну пресуду о поништају отказа о раду и о накнади штете у новчаном износу на кога се односи тужбени захтев, у члану 191. одређене су правне последице незаконитог престанка радног односа. На захтев запосленог коме је ради однос престао без правног основа, суд ће одлучити да му се исплати накнада штете за период у коме запослени

није радио. Накнада штете се утврђује у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајући порез и доприносе у складу са законом, а исплаћује се запосленом у висини изгубљене зараде која је умањена за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом.

Из оваквих законских одредаба произилази да тужиља по основу једнаког стицања у брачној сутековини има право на $\frac{1}{2}$ новчаних средстава која је тужени остварио на име свог тражбеног права за које је правни основ постојао за време трајања заједнице живота странака у браку. Тај основ се налази у неоснованом лишавању радног односа и зараде туженог у периоду од престанка радног односа 22.05.2004. године до маја 2010. године, када је према утврђеном чињеничном стању престала заједница живота странака. Околност да је тужени остварио новчану накнаду по наведеном основу након престанка заједнице живота и брака странака, није од значаја, према цитираној одредби члана 175. Породичног закона.

Према томе, правилно је схватање првостепеног суда да су предметна новчана средства стечена по наведеном основу делом предмет заједничке имовине странака, стечене у току трајања заједнице живота странака у браку. Међутим, утврђена је висина стеченог новчаног износа, на основу главног потраживања и затезних камата, за период од престанка радног односа туженог 22.05.2004. године до 11.10.2011. године, када је разведен брак парничних странака али није расправљено колико је оствареног новчаног износа за период од 22.05.2004. године до престанка заједнице живота у браку странака, маја 2010. године, који период је релевантан по одредбама цитираног материјалног права. Од тога зависи износ припадајућих новчаних средстава тужиљи, на име једнаког доприноса стицању заједничке имовине странака.

Како због наведеног нема услова за преиначење побијане другостепене пресуде, одлучено је као у изреци применом одредбе члана 416. став 2. и члана 165. став 3. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић